

[Marianne Bentsen-Pedersen]

rende rundt omkring, at man syntes, det var en meget dårlig ordning, og at socialdemokratiet arbejdede meget hårdt på at komme med en ny reform, som afskaffede den slags lån. Det var det, mine forvetninger var bygget på, og ikke på nogle regeringsudtalelser. Jeg tror, at mange har stillet meget højere forventninger – jeg tror såmænd også, at undervisningsministeren har gjort det – end den SU-reform, der foreligger nu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 34 stemte for, 65 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.

(Lovforslag nr. L 95. Fremsat 5/2 82. Første behandling 17/2 82. Betænkning 19/5 82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Lerke (S):

Socialdemokratiet kan ikke stemme for det af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag. Det er for os noget væsentligt, at vores sygehusvæsen får lov til at fungere som et sygehusvæsen, der frit står til rådighed for alle borgere. Derfor kan vi ikke acceptere private betalingshospitaller. De hører ikke hjemme i sygehuskommunernes system.

Vi ser gerne, at udlandsdanskernes problemer i forbindelse med sygehusbehandling bliver løst, men til trods for at flere partier ved første behandling gav udtryk for sympati for denne del af lovforslaget, har det været svært at få øje på denne sympati under udvalgsarbejdet.

Socialdemokratiet fastholder lovforslaget uændret.

Knud Lind (FP):

Inden for de tidsmæssige rammer i folketingets forretningsorden angivet på side 59 skal jeg tilkendegive mit partis meninger vedrørende de ændringsforslag, der er stillet.

Fremskridtspartiet vil indledningsvis beklage, at indenrigsministeren via sit lovforslag om udlandsdanskernes ret til sygehusbehandling her i landet forsøger at indføre et forbud mod private hospitaler i form af nogle uigennemsigtige bemyndigelsesparagraffer, hvis virkelige hensigt først kommer for en dag ved nærlæsning af bemærkningerne til lovforslaget. Lovforslaget burde efter mindretallets mening have været opdelt i to lovforslag.

Fremskridtspartiet mener, at ministerens lovforslag i de anførte paragraffer umuliggør patienternes mulighed for selv at vælge læge, behandlingstidspunkt og behandlingsform. Ministerens forbud mod frit behandlingsvalg er en indskrænkning af den personlige frihed. Fremskridtspartiet mener ligesom et flertal i den danske befolkning, at mennesker, som vil ofre noget særligt på hospitalsbehandling, skal have mulighed for at gøre det, såfremt de vil betale for, hvad det koster.

Demokratiet i vestlig forstand forudsætter også og indebærer et frit forbrugsvalg, hvilket i lovforslaget bliver undermineret af socialdemokratiets sygelige trang til millimeter-

[Knud Lind]

retfærdighed på bekostning af det enkelte menneskes frie valgmulighed.

Fremskridtspartiet har derfor stillet ændringsforslag til § 1 om, at pkt. 3, 4, 10, 11 og 12 udgår. Fremskridtspartiet overvejer desuden at stille ændringsforslag til den resterende del af ministerens lovforslag, der omhandler udlændinges adgang til behandling på danske sygehuse, idet ministerens forslag er udformet som én lang bemyndigelse. Disse ændringsforslag vil eventuelt fremkomme mellem anden og tredje behandling.

Ved første behandling af lovforslaget viste der sig et klart flertal for private sygehuse i Danmark. Det må derfor undre, at de partier, som så hjertevarmt ved førstebehandlingen talte for de private sygehuse, nu pludselig ved anden behandling har foretaget en kovending og ikke ønsker at støtte ændringsforslagene, der netop går ud på en bevarelse af de private sygehuse.

Under førstebehandlingen den 17. februar 1982 sagde fru Karen Thurøe Hansen, det konservative folkeparti, jfr. Folketingstidende 1981-82, 2. samling, sp. 2221:

»... der er både surt og sødt i dette forslag.«

Fru Karen Thurøe Hansen nævnte også i samme spalte:

»Når det drejer sig om ministerens forslag om at forbyde oprettelse af de såkaldte betalingshospitalet, er det et klart nej fra det konservative folkeparti.«

Ministeren anfører, at det vil skabe skel i befolkningen mellem dem, der har råd til det, og dem, der ikke har råd til det. Fru Karen Thurøe Hansen sluttede med at sige (sammesteds sp. 2222):

»Men som sagt: ja til det søde; nej til det sure.«

Det søde drejede sig om udlandsdanskerens ret til at blive behandlet på danske sygehuse.

Venstres ordfører, hr. Svend Erik Hovmand, talte også meget varmt for de private sygehuse, samtidig med at han havde forståelse for udlandsdanskerens muligheder for at blive behandlet i Danmark, men da denne ret var blandet sammen med socialdemokratiets modstand mod private sygehuse, sagde hr. Svend Erik Hovmand (sammesteds sp. 2223):

»Derfor vil jeg håbe på, at dette forslag ikke vinder tilslutning i denne sal. Jeg håber

meget, at det lykkes at få skabt det nødvendige alternativ.«

Det alternativ er så kommet i form af fremskridtspartiets ændringsforslag. Fru Yvonne Herløv Andersen, CD, er også imod den del af lovforslaget, der omhandler forbud mod private sygehuse. Fru Yvonne Herløv Andersen sagde (sammesteds sp. 2228):

»Den anden del af lovforslaget er et ganske åbenlyst forsøg på at kvæle resten af de private institutioner, der er inden for området.«

Derfor må man også gå ud fra, at CD ønsker at stemme for fremskridtspartiets ændringsforslag, der netop går ud på at si disse uhyggelige ting fra.

Det radikale venstres ordfører, fru Aase Olesen, sagde (sammesteds sp. 2229):

»Det radikale venstre er enig i, at udlandsdanskerne bør sikres ret til behandling herhjemme, en ret, de ikke har i dag, men som de jo har haft, kan man sige, i praksis. Vi er ikke sikre på, at ministeren har fundet den rette afgrænsning. Det drejer sig om ansættelsesforhold, og jeg er bange for, at der er nogle mennesker her, som vil falde igennem, og som ministeren ikke har tænkt sig skulle falde igennem; jeg tænker på ansættelse i firmaer, som har en stærk tilknytning til Danmark. Men det vil vi gerne se på i udvalget.«

Hvis fru Aase Olesen havde set på det i udvalget, ville det være rimeligt, at fru Aase Olesen var kommet med et ændringsforslag. Det er fru Aase Olesen imidlertid ikke, men samtidig ønsker fru Aase Olesen altså ikke at stemme for fremskridtspartiets ændringsforslag, der netop opdeler lovforslaget og udskiller det sure fra det søde.

Det er ganske uforståeligt, at venstre, de konservative og CD lader sig piske rundt i kommunaludvalget af det radikale venstre, blot fordi det radikale venstre er tungen på vægtskålen.

Fremskridtspartiet ønsker ikke at blive kostet med af et parti, der daglig optræder som en politisk snurretop, og det er mit indtryk, at socialdemokratiet også er blevet træt af at fremsætte lovforslag, som er afhængige af en politisk snurretop.

Fremskridtspartiet stiller de ændringsforslag, som trækker i den rigtige retning, og jeg mener ikke, at man kan fæste lid til det radikale venstre; det ville være som at spille rus-

[Knud Lind]

sisk roulet, som vi har set det tidligere, bl. a. i lovforslaget om kreditlovgivningen, og det radikale venstres holdning i dag bestyrker mine ord. Hvis der er noget godt i et lovforslag og der er mulighed for at ændre dette lovforslag i den rigtige retning, så bør man gøre det.

Årsagen til den mærkværdige kovending i holdningen til de private sygehuse hos venstre, de konservative og CD er ene og alene, at de har ladet sig spænde for fru Aase Olesens meningskarrusel, og at fru Aase Olesen er blevet fornærmet over, at indenrigsministeren ikke ønskede at dele sit eget lovforslag efter ordre fra fru Aase Olesen. Den slags herremandsmentalitet, blot fordi man er tung på vægtskålen, ønsker frømskridtspartiet ikke at medvirke til.

Frømskridtspartiet har nu stillet nogle ændringsforslag, som udskiller ministerens forbud mod private sygehuse af lovforslaget. Det er så op til de enkelte partier og deres samvittighed over for vælgerne at afgøre, om de vil stemme for frømskridtspartiets ændringsforslag.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg vil starte med at beklage, at der tilsyneladende ikke bliver flertal for denne lovgivning. Samtidig vil jeg også sige, at vi ikke kan stemme for frømskridtspartiets ændringsforslag. Det kan vi af flere grunde ikke, bl. a. fordi vi ikke vil have amerikanske tilstande inden for det danske sygehusvæsen, og det er noget af det, der vil følge af det.

En anden ting, der også kan ske, hvis man stemmer for det ændringsforslag, der er stillet af frømskridtspartiet, er, at samtlige små sygehuse i dette land vil komme ud i en værre situation, end de er i i forvejen. Når man tænker på den debat, der var i onsdags, hvor samtlige partier var så glade for de små landsbyer og sagde, at man skulle styrke deres befolkningstilvækst osv., synes jeg, det er mærkeligt, at der ikke har lydt noget om, at de små sygehuse ikke bare for en by, men for en hel egn har en betydelig større betydning. Hvis det ikke bare er ved højtidelige lejligheder og den slags, man går ind for det nære samfund, synes jeg, man skal gå imod frømskridtspartiets forslag.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

521 Ft

Jeg er endnu dårligt kommet mig oven på hr. Knud Linds svada. At sidde ved ordførerbordet, når hr. Knud Lind heroppe kigger over brillerne ned på mig, er som at være i kirkerummet, når pastor Paisley taler.

Men jeg tror ikke, hr. Knud Lind har forstået spor; det kan ikke nytte noget at komme med en retningsplanke til os, hvis vi hverken vil eje eller have den, og vi vil hverken have lod eller del i den sygehuslovgivning. Der er ikke noget sødt og surt i den, for det er lige skidt begge dele, men det har hr. Knud Lind ikke forstået, siden han nu oven i købet forsøger endnu en gang at trampe rundt i det og fremkomme med noget ved tredje behandling.

Det korte af det lange er, at man gør noget godt for en lille gruppe udlandsdanskere på bekostning af den meget store gruppe. Det synes jeg man skulle forsøge at sætte sig ind i.

I øvrigt mener jeg, at hele forslaget er udtryk for en øget socialisering, og det bliver døden for de sidste private behandlingsinstitutioner. Der er ikke ret mange tilbage, siden området i 1974 blev udlagt til amterne. Desuden vil de give en hårdt tiltrængt konkurrence – det sagde vi også ved førstebehandling – til de offentlige sygehuse.

Dette, at det kun er de rige, der bliver behandlet, kunne man jo, som jeg også har sagt før, rette op på ved at tegne forsikring på området, som man har inden for andre områder i dag, også inden for det sociale og sundhedsmæssige.

Vi kan ikke medvirke, hverken til ændringsforslagene, hvor gode hr. Knud Lind end synes de er, eller til gennemførelse af lovforslaget i øvrigt.

Knud Lind (FP):

Det er blot til fru Yvonne Herløv Andersen. Hvis fru Yvonne Herløv Andersen havde givet sig tid til at læse det udkast, som er omdelt i kommunaludvalget til medlemmerne, hvor frømskridtspartiet punkt for punkt tydeliggør de øvrige ændringsforslag, der kommer mellem anden og tredje behandling, i stedet for at lytte til fru Aase Olesens overtalelser, havde der ikke lydt denne mærkværdige tale fra fru Yvonne Herløv Andersen her fra denne talerstol.

[Knut Lind]

Jeg forstår godt, at både de konservative, venstre og de radikale vil holde sig væk fra denne talerstol, for de er godt klar over, hvordan sagerne hænger sammen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget
forkastedes, idet 5 stemte for, 100 imod.

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden (sidste) behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om invalidepension.

[Af Birthe Hansen (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 33. Fremsat 23/2 82. Første behandling 1/4 82. Betænkning 19/5 82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Hvis det kan lykkes at færdigbehandle dette forslag før kl. ca. 18, er det hensigten at gøre det inden middagspausen. Men nu får vi se.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Albertsen (S):

Det ændringsforslag, som socialdemokratiet og det radikale venstre har stillet i fællesskab, lægger op til at løse de problemer, der knytter sig til den gruppe, vi her taler om, idet det jo kun er en lille del af dem, der modtager laveste invalidepension, hvis problemer man har påberåbt sig at man var enige om at skulle og ville løse. Det vil imidlertid give nogle helt andre konsekvenser, hvis man vedtager beslutningsforslag nr. B 33, som det oprindeligt var. Socialdemokratiets og det radikale venstres ændringsforslag lægger klart op til en løsning af problemerne for den lille gruppe, det drejer sig om, en gruppe, som vitterligt har problemer, og som ud over deres laveste invalidepension må gå på socialkontoret og få supplerende hjælp.

Vi mener, at den formulering, vi her har foreslået, er udtryk for ansvarlighed og for en positiv vilje til at løse den lille gruppes problemer. Det er noget, der kan klares inden for den økonomi, vi har, og dermed vil et tilsagn af den art betyde, at vi klarer et hjørne af problemerne, men ikke slår det i stykker, som i realiteten skal ske på dette felt, idet det jo er en del af en samlet pensionsreform.

Hvis man vedtog det, som flertallet tilsyneladende står bag, efter dets ordlyd, ville man ikke alene bruge nogle penge på opgaver, som jeg tror en og anden ville undgå, men man ville samtidig forskertse mulighederne for at . . .

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Det går altså ikke. Der må være mere tavshed i salen undtagen for taleren. Værsgo!

Albertsen (S):

Mange tak!

. . . for at få den revision af hele området, som er så ønskelig.

Jeg beklager meget, at det ikke har været muligt at bryde igennem over for den holdning, man har markeret. Jeg kan i sidste ende håbe på, at fornuften vil bryde frem her ved den endelige afstemning, men det er måske et for optimistisk håb at udtrykke.

Det, der har været karakteristisk i så henseende, er, at de borgerlige partier, der har markeret tilslutning til SFs forslag, samtidig har meddelt, at de ikke tror på socialministe-